

6- ТАКЫРЫП

"ТҰТАС ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
ҮДЕРІСТЕГІ ТӘРБИЕНІҢ МӘНІ МЕН
МАЗМҰНЫ. ТӘРБИЕНІҢ
ҚҰРАЛДАРЫ МЕН ФОРМАЛАРЫ
ЖӘНЕ ӘДІСТЕРІ "

БАКИТКАЛИЕВА АРУ

ТҰТАС ПЕДОГОГИКАЛЫҚ ПРОЦЕСС

- Тұтас педагогикалық процесс – орта, жоғары оқу орындары мен мектептен тыс мекемелер жүйесінде білім және тәрбие беру мақсатын жүзеге асыру процесі. Ортақ мақсат қоя отырып мұғалімдер мен оқушылардың белсенді қатысумен жүзеге асатын оқу мен тәрбие жұмысының жиынтығы

ТӘРБИЕ

- **ТӘРБИЕ- БЕЛГІЛІ БІР МАҚСАТТЫ, МІНДЕТІ ШЕШУГЕ БАҒЫТАЛҒАН ТӘРБИЕШІ МЕН ТӘРБИЕЛЕНУШІНІҢ БІРЛЕСКЕН ӘРЕКЕТІ**

ТӘРБИЕ- АҒА ҰРПАҚТЫҢ ОЗАҚ, ТӘЖІРБИЕЛЕРІ ЖАС БУЫНҒА БЕРЕ ОТЫРЫП МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ДҮНИЕГЕ КӨЗ ҚАРАСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУШЫСЫ.

ТӘРБИЕ ЗАҢДЫЛЫҚТАРЫ:

- мақсат пен іс-әрекеттің сәйкестігі;

объективті және субъективті факторлардың ықпалы ескерілуі;

тәрбие мен өзіндік тәрбиенің өзара ұштасуы;

тәрбиенің оқу, даму процестерімен байланысы;

педагогтың тәрбиелік ықпалының сапасы;

педагогтың ықпал мен тәрбиеленуші мүмкіндігі арасындағы үйлесім;

тәрбиенің сезімдік ықпалына сүйену

ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ МӘНІ

Тәрбие қоғамдық құбылыс ретінде

Тәрбиенің қоғамның қажеттілігінен туындауы

Тәрбиенің үзіліссіз, толассыздық қажеттілік сипаты

Тәрбие қоғамның тарихи дамуы

Тәрбиенің көпфакторлығы

Тәрбие процесінде биологиялық фактордың

Кешендігі

ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ МӘНІ

- **Тәрбие қоғамдық құбылыс ретінде** – өсіп келе жатқан жас ұрпақты тұрмыстық, қоғамдық-өндірістік адамдармен қарым-қатынас жасауға дайындайтын әлеуметтік тарихи процесс.
- **Тәрбиенің қоғамның қажеттілігінен туындауы.** Тәрбие , аға ұрпақтың орнын басу қажеттілігінен туындайды. **Кіші ұрпақ аға ұрпақтың орнын баса отырып** өздерінің және аға ұрпақтың өмірлерінің талабына жауап береді.
- **Тәрбиенің үзіліссіз, толассыздық қажеттілік сипаты** –Тәрбиенің қоғамға өндірістік күшті дайындау және жеке адамды дамытумен ерекшеленеді.
- **Тәрбие қоғамның тарихи дамуына** байланысты мақсат, міндеттер атқаруы, өзіндік ерекшеліктермен, мазмұнмен, формасымен көрініс беруі тарихи сипаттың дәлелі бола алмақ.
- **Тәрбиенің көпфакторлығы.** Жас ұрпақты тәрбиелеу әлеуметтік ортаның тәжірибесін меңгеру, іс-әрекетке араласу, қарым-қатынас жасауы арқылы жүзеге асуы.
- **Тәрбие процесінде биологиялық фактордың** әсер етуі, сонымен қатар **тәрбиелеуші мен тәрбиеленушінің ықпалдасу** арқылы өтетін процесс болғандықтан **көпфакторлы және екіжақты** сипаты айқындалады.
- **Тәрбие процесінің кешендік сипаты** – жеке адамды тәрбиелеуге жан-жақты қойылған талапқа жауап беру үшін тәрбиені кешенді, барлық бағытта жүргізу шарт.

ТӘРБИЕ МАКСАТЫ

ШЕҢБЕРЛІ- нақты
тәрбие мәні/ міндеті

ТАР МАҒЫНАДА-
мақсаты мен адамның
әулеметтік қасиеттер
жүйе әрекетті

КЕҢ МАҒЫНАДА-
мақсаты түрде жеке
адамның дамуына
материалдық, рухани
бағытты

ТӘРБИЕ МАҚСАТЫ

Жеке адамның өзі-өзіне және қоршаған ортаға қарым-қатынасын

Жан-жақты жеке адам тәрбиелеу

Қоғамға сай жеке адам тәрбиелеу

Жеке адамды мәдениетке баулу

Жеке адамды азаматтық рухта тәрбиелеу

Жеке адамды өзіндік сипатқа иелендіру

Жеке адамға өзін танып білуге, қоғамда өз орнын табуға, өз бетімен әрекеттенуге

ТӘРБИЕ МАҚСАТЫ

- Жеке адамның өзі-өзіне және қоршаған ортаға қарым-қатынасын қалыптастыру – жеке адамның өзінің жеке басының интеллектуалдық-танымдылық, эмоционалды, жігерлілік, коммуникативтік-құлықтылық сезіне білу және қоғамдағы өз орнын таба білуі.
- Жан-жақты жеке адам тәрбиелеу – жеке адамның бойына рухани байлықты, моралдық тазалықты, дене тәрбиесін, психологиялық, адамгершілік қасиеттерді, кездескен қиыншылықты жеңе білуге тәрбиелеу.
- Қоғамға сай жеке адам тәрбиелеу – өзіне және өзгеге дұрыс баға бере алатын, ортамен үйлесімді тіл тауып араласа алатын адамды тәрбиелеу.
- Жеке адамды мәдениетке баулу – эстетикалық, рухани, шығармашылық қабілетін қалыптастыру.
- Жеке адамды азаматтық рухта тәрбиелеу – адамның бойына патриоттық сезімді, әділдік және теңдік үшін күрескерлерді тәрбиелеу.
- Жеке адамды өзіндік сипатқа иелендіру – қоғамға қарай икемді жағымды жақтарды тәрбиелеу.
- Жеке адамға өз-өзін танып білуге, өзіндік сананы, қоғамда өз орнын табуға, өз бетімен әрекеттенуге дамыту – жеке адамның жеке басы тәрбиесінің үздіксіз

ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІ

Сананы қалыптатыру әдісі

- Әңгіме
- Лекция
- Диспут
- Үлгі- өнеге

Қоғамдық мінез-құлық тәжірибесін қалыптастыру

- Педагогикалық талап
- Қоғамдық пікір
- Тапсырма
- Педагогикалық ситуация

Іс-әрекет пен мінез-құлықты ынталандыру әдістері

- Жарыс
- Мадақтау
- Жазалау

ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІ

- Тәрбие әдістері – тәрбиеленушілердің өміріне, психологиялық-педагогикалық тұрғыдан санасына әсер етудің, іс-әрекетпен өзін-өзі тәрбиелеудегі ғылыми негізделген
- Жеке адамның санасын қалыптастыру әдістері –Бұл әдіс жеке адамның көзқарасын, жоғары азаматтық және саяси сапалық қасиеттерін, сенімін қалыптастыруға бағытталған.
- Қоғамдық мінез-құлық тәжірибесін қалыптастыру – жағымды мінез-құлық тәжірибесін, сенім мен мінез-құлықты қалыптастыруға бағытталған күнделікті оқыту процесі, іс-әрекеттер жиынтығы.
- Іс-әрекет пен мінез-құлықты ынталандыру әдістері – тәрбиеленушілерді шығармашылық бастамаларға жағымды эмоциаларды туғызатын белсенді ынталандыру. Ынталандыру жеке адамға қанағаттандыру арқылы жүзеге асады.

**НАЗАРЛА
РЫҢЫЗГА
РАХМЕТ!**

МДОЖТ-201